

творчествуваме и въ обикновения животъ. Можемъ да творчествуваме при различнитъ най-дребни нѣща и прояви въ нашия животъ — навсѣкжде, кждето сждбата ни постави да работимъ. Творчествуваме, като въвеждаме „новото“ въ всѣкидневния животъ. Като задълбочаваме и развиваме това „ново“. Започваме, внимаме го у себе си въ малката си стаичка, после при работа въ занаята си, пренасяме го въ обществения, народния животъ и най-сетне — въ международния животъ.

Искамъ да поясня мисълта си съ примѣръ.

За да се самообразувате, между друго, четете и история. Отъ нея вие научвате за неугасимия човѣшки стремежъ къмъ по-добъръ животъ. Покрай него виждате безбройни непоносими страдания. Съ изключение на шепа щастливци, грамадното мнозинство хора страдатъ — кои повече, кои по-малко.

Иматъ ли цена вашитѣ исторически знания, какво струва, дето вие сте научили, че хората сж страдали и страдатъ, щомъ душата ви е ледена, щомъ е лишена отъ чувство, щомъ нѣмате капка състрадание къмъ хорскитѣ злочестини? Съ тѣзи ваши знания, лишени отъ чувство на човѣщина, вие отсичате: „тѣй е вървѣло и тѣй ще върви!“ и се успокоявате. Такива знания сж безсмислени. Нѣщо повече: въ много случаи тѣ сж дори и пакостни.

Преди всичко ние трѣбва да се стремимъ да добиемъ знания, които подпомагатъ общественото добруване.

*

Самообразованието е самовъзпитаване. А да се самовъзпитавашъ — това значи да създавашъ въ себе си опредѣлени привычки. Необходимо е да привикнемъ къмъ правилни мисли, къмъ нравствени чувства и стремежи, къмъ свѣтли идеали. Трѣбва да свикнемъ да се сродимъ съ тѣхъ. Да ги внесемъ въ своята кръвь, въ своята плътъ, въ живота си.

Не бива да се самозалъгваме, че можемъ изеднажъ да станемъ истински образовани хора. Всѣка привычка се създава и затвърдява само въ течение на известно време. Затова, безъ да бързаме, нека се стараемъ да създаваме и натрупваме въ себе си добри, свѣтли, разумни навици — въ мислитѣ си, въ чувствата си, въ стремежитѣ си, въ дѣлата — въобще въ цѣлия си животъ. Трѣбва да умѣемъ да преценяваме всѣка мисълъ, всѣка постъпка, всѣко явление въ външния и вътрешния животъ. Трѣбва да преценяваме всѣко нѣщо — дали е вѣрно, дали е истинско и лъжливо, дали е справедливо. Дали е човѣчно? Дали не принася нѣкому зло? Най-сетне, дали е красиво или грозно?